

Lovforslag nr. L 77. Fremsat den 4. november 1998 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om statstilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet

§ 1. Miljø- og energiministeren kan med henblik på at bidrage til opfyldelse af energipolitiske mål give tilskud til forsknings- og udviklingsaktiviteter, der er rettet mod at understøtte udvikling af nye energiformer, bedre og renere energiudnyttelse, energibesparelser og forbedrede energiindvindingsmetoder.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 kan gives til aktiviteter vedrørende

- 1) forskningsprojekter og projekter for teknologisk udvikling,
- 2) udredninger og
- 3) internationalt samarbejde.

§ 2. Tilskud efter § 1 kan gives inden for de tilsagns- og udbetalingsrammer, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Udnyttes en tilsagns- og udbetalingsramme som nævnt i stk. 1 ikke fuldt ud i finansåret, kan det resterende rammebeløb overføres til senere finansår.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren udarbejder og offentliggør årligt et program for tilskudsmidlernes prioritering og anvendelse til de i § 1, stk. 2, nævnte aktiviteter.

Stk. 4. Tilsagn om tilskud meddeles efter ansøgning. Ministeren kan endvidere iværksætte aktiviteter på eget initiativ. Der kan gives tilsagn om tilskud ud over finansåret. Tilskud gives til projekter af begrænset varighed.

Stk. 5. Det er en betingelse for tilskud, at aktiviteten ikke er påbegyndt, før der er afgivet tilsagn om tilskud.

§ 3. Tilskud efter § 1 kan gives til offentlige og private virksomheder, selskaber og institutioner.

§ 4. Miljø- og energiministeren kan bestemme, at tilsagn om tilskud i henhold til denne lov helt eller delvis bortfalder, eller at et udbetalt tilskud helt eller delvis skal tilbagebetales, hvis

- 1) tilsagnshaver har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning i forbindelse med afgørelsen om tilskud eller under projektforløbet,
- 2) vilkår for afgivne tilsagn eller udbetalte tilskud ikke opfyldes,
- 3) projektet ikke er afsluttet inden for den i tilsagnet fastsatte frist, eller
- 4) den projektansvarlige groft har forsømt sine forpligtelser med hensyn til forsvarlig gennemførelse af projektet.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om tilbagebetaling af tilskud i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Er et bortfaldet tilskud udbetalt, afkræves det skyldige beløb til betaling senest 14 dage efter påkrav. Tilbagebetales det skyldige beløb ikke rettidigt til miljø- og energiministeren, skal der betales 1,3 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra den 1. i den måned, i hvilken beløbet skal betales af virksomheden, dog mindst 50 kr.

Stk. 4. Bortfaldne tilsagn og tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.

§ 5. Miljø- og energiministeren fastsætter nærmere regler for lovens gennemførelse og administration, herunder om

- 1) offentliggørelse af resultaterne af de aktiviteter, hvortil der gives tilskud,
- 2) afgrænsning af tilskudsberettigede aktiviteter og tilskudsmodtagere,
- 3) størrelsen og beregningen af tilskud,
- 4) ansøgningernes indhold,
- 5) meddelelse af tilsagn og vilkår herfor samt ændring af tilsagn,
- 6) udbetaling af tilskud,
- 7) kontrol, tilsyn, regnskaber, revision og rapportering vedrørende aktiviteter, hvortil der gives tilskud, samt
- 8) evaluering af energiforskningsprogrammerne.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte særlige regler for tilsagn om tilskud til aktiviteter, der kan få tilskud efter anden lovgivning, herunder at de ikke kan få tilskud i henhold til denne lov.

Stk. 3. Revision af de aktiviteter, som udføres i forbindelse med et projekt, hvortil der gives tilskud, skal udføres af en statsautoriseret eller registreret revisor, af Revisionsdirektoratet for Københavns Kommune, af Kommunernes Revisionsafdeling eller af andre kommunale revisionsorganer.

§ 6. Henlægger miljø- og energiministeren sine beføjelser efter loven til Energistyrelsen, kan afgørelser truffet af Energistyrelsen i henhold til bemyndigelsen ikke indbringes for ministeren.

§ 7. Med mindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der forsætligt giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning i forbindelse med ansøgning om tilsagn eller om udbetaling af tilskud.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af § 4 og § 5 i denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 8. Miljø- og energiministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Energiforskning og teknologisk udvikling på energiområdet er en væsentlig forudsætning for gennemførelsen af den energipolitik, som fastsættes af regering og Folketing. Ved lovforslaget videreføres den tidligere tilskudsordning på området med det formål fortsat at støtte forskning og teknologisk udvikling m.v. på energiområdet med henblik på opfyldelse af de energimæssige, samfundsøkonomiske og miljømæssige hensyn og målsætninger i dansk energipolitik.

Miljø- og energiministeren vil ifølge lovforslaget kunne yde støtte til energiforskningsprojekter og teknologiske udviklingsprojekter inden for energiområdet med henblik på udvikling af nye energikilder, fremme af bedre og renere energiudnyttelse, forbedring af efterforsknings- og energiindvindingsmetoder samt energibesparelser.

Lovforslagets baggrund

Ved lov om energipolitiske foranstaltninger, jf. lov bekendtgørelse nr. 263 af 27. april 1989 (jf. også den oprindelige lov om energipolitiske foranstaltninger, lov nr. 194 af 28. april 1976), er det pålagt miljø- og energiministeren at udarbejde energipolitiske redegørelser, der indeholder vurderinger af energibehov og energiforsyningsmuligheder, målsætninger og planer for en hensigtsmæssig fremskaffelse og udnyttelse af forskellige former for energi samt programmer for energiforskning og -udvikling.

Der har hidtil været stillet midler til rådighed på Finansloven til gennemførelse af de årlige energiforskningsprogrammer, jf. den hidtidige finanslovsbevilgning (§ 23.72.02.10).

Disse energiforskningsprogrammer har understøttet den førte energipolitik og i væsentligt omfang medvirket til udvikling af nye energiteknologier, som er en del af grundlaget for de opnåede resultater med hensyn til effektiv energianvendelse, energibesparelser, effektiv energiproduktion og anvendelse af vedvarende energi.

De årlige midler til energiforskningsprogrammet på finansloven udgør en mindre del af den samlede danske energiforskningsindsats. På grund af den betydelige medfinansiering fra anden side til igangsatte projekter, skønnes de statslige tilskud at have indflydelse på prioriteringen af en betydelig større del af dansk energiforskning. Dette giver store muligheder for, gennem programmets prioritering af tilskudsmidlerne, at medvirke til opfyldelse af målsætningerne i dansk energipolitik.

Indsatsen indtil nu har da også vist, at det har været muligt at opnå bemærkelsesværdige resultater både nationalt og internationalt. Det må derfor anses for væsentligt i forbindelse med gennemførelsen af regeringens energiplaner, at der fortsat ydes statslig støtte til en energiforskning, der understøtter en bæredygtig udvikling på energiområdet.

Lovforslagets hovedindhold

Lovforslaget giver miljø- og energiministeren mulighed for som hidtil at yde støtte til forskning og teknologisk udvikling, samt efter behov tage initiativer til og medvirke til finansiering af demonstrationsprojekter i særlige tilfælde. Loven bliver dermed et led i en strategi, der skal sikre, at de forskellige tilskudsordninger på energiområdet kan supplere hinanden, og således indgå i et samlet forløb fra forskning og teknologisk udvikling hen imod den endelige nyttiggørelse af resultaterne. Det er hensigten, at tilskudsordningerne skal følge en fælles administrationspraksis, så langt som de politiske mål med tilskudsordningerne tillader, i henhold til de retningslinier og anbefalinger, der er angivet i Finansministeriets rapport, Forvaltning af Tilskud fra maj 1996. I lovforslaget præciseres, at der kun kan ydes tilskud i overensstemmelse med de EU-retlige regler, jf. afsnittet i bemærkningerne om forholdet til EU-retten. Gennem blandt andet samarbejdet med det offentlige forskningsudvalg og forskningsrådene under Forskningsministeriet, vil tilskudsordningen endvidere blive koordineret med de energiinitiativer, der foregår i disse regi.

Det fastsættes i lovforslaget, at der årligt skal udarbejdes et energiforskningsprogram, der redegør for prioritering og anvendelse af de midler på Finansloven, der stilles til rådighed for tilskudsgivning i henhold til § 1. Der fastlægges i programmet en fleksibel strategi, således at midlerne kan kanaliseres derhen, hvor man efter vurdering må forvente at opnå de bedste energimæssige resultater under hensyntagen til ønsket om en hensigtsmæssig miljø- og samfundsudvikling.

Hovedvægten i tilskudsgivningen vil blive lagt på den forskning og den teknologiske udvikling, der ligger mellem grundforskning og demonstration. Tilskud vil kun i særlige tilfælde blive givet til grundforskning eller til demonstrationsprojekter. Dette kan f.eks. ske i tilfælde, hvor et grundforskningsprojekt kan forventes at få særlig betydning for energiområdet, eller hvor særlige forhold taler for at føre et udviklingsprojekt videre i en demonstrationsfase. For at tilskud i dette tilfælde kan komme på tale, skal der foreligge en høj teknisk eller økonomisk risiko.

Hovedvægten i programmet lægges på projektorienteret forskning af begrænset varighed, og tilskud gives som hovedregel kun til projekter, der løber i højst 3 år. Det er ikke hensigten at give tilskud til aktiviteter, som har karakter af drifts- eller anlægsaktiviteter. Det er hensigten, at ordningen skal virke igangsættende. Det forudsættes, at de initiativer, projekter og nye teknologier og metoder, som de tilskudsberettigede aktiviteter forventes at resultere i, kan føres videre i de virksomheder og institutioner, hvori de er udviklet, uden videre medfinansiering fra energiforskningsprogrammet.

Ministeren har nedsat et rådgivende energiforskningsudvalg med Energistyrelsen som sekretariat. Dette udvalg forventes fortsat at skulle bistå ved den konkrete udformning af de årlige programmer, herunder en prioritering af indsatsen. Herved sikres en koordination med den øvrige energiforskning nationalt såvel som internationalt. Til at bistå i den faglige projektvurdering og i prioriteringen af projekterne inden for de enkelte programområder under de årlige energiforskningsprogrammer kan der endvidere fortsat nedsættes faglige udvalg.

Det hidtidige energiforskningsprogram administreres af Energistyrelsen, og ministeren vil delegere sine beføjelser i medfør af loven til Energistyrelsen i videst muligt omfang. Baggrunden herfor er, at det i vurderingen af tilskudssager ofte vil være tekniske forhold, som er udslagsgivende for afgørelsen, og at ekspertisen til at foretage en faglig vurdering vil findes i Energi- styrelsen. Visse administrative og tekniske opgaver

varetages på basis af rådgivning fra private og offentlige sagkyndige med henblik på at forenkle administrationen og inddrage eksterne ekspertise. Endvidere kan eksterne eksperter inddrages i projektbehandlingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget viderefører en tilskudsordning med en årlig tilsagnsramme, som i finansloven for 1998 er budgetteret til 113 mio. kr. En ikke udnyttet del af tilsagns- og/eller udbetalingsrammen kan overføres til følgende år. Annulerede tilsagn og tilskud, der tilbagebetales i henhold til gældende bestemmelser, giver også i følgende finansår adgang til afgivelse af nye tilsagn om tilskud samt udbetaling heraf.

Særlige driftsudgifter til fremme af tilskudsordningen, herunder til udvikling, etablering og drift af administrative edb-systemer vedrørende ordningen, til evaluering af ordningen og til ekstern sagkyndig og administrativ bistand kan afholdes inden for tilsagns- og udbetalingsrammen.

Udgifterne til de administrative opgaver i Miljø- og Energiministeriet i forbindelse med tilskudsordningen vil blive afholdt inden for de udmeldte rammer.

Miljømæssige konsekvenser

Tilskudsordningens mål er at prioritere og understøtte energiforskning og teknologiudvikling med henblik på en bæredygtig udvikling, således at energiproduktion, energiforsyning og energiforbrug kan udvikles med de færrest mulige gener for miljøet.

Konsekvenser for amter og kommuner

Lovforslaget får ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for amter og kommuner.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Der påføres ikke erhvervslivet omkostninger eller forpligtelser ved lovforslagets gennemførelse. Erhvervsvirksomheder kan på lige fod med andre søge tilskud til forsknings- og udviklingsaktiviteter, såfremt de opfylder kravene i lovforslaget, og tilskud fra ordningen kan gives i henhold til EU-bestemmelserne. Der lægges vægt på, at erhvervslivet gives mulighed for at deltage i videst muligt omfang i forsknings- og udviklingsindsatsen, blandt andet med henblik på bedst mulig formidling og nyttiggørelse af de opnåede resultater. De hidtidige erfaringer med resultaterne fra aktiviteter under tilskudsordningen tyder på, at aktiviteterne har haft en betydelig erhvervspolitisk effekt. Dette forventes også fremover at blive tilfældet.

Forholdet til EU-retten

Nogle af forslaget bestemmelser om tilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet rejser spørgsmål i forhold til statsstøttereglerne i EF-traktaten, og loven skal derfor notificeres over for EU-Kommissionen efter reglerne om statsstøtte i EF-traktatens artikel 92-93.

Kommissionens godkendelse skal foreligge inden lovforslaget sættes i kraft, jf. EF-traktatens artikel 93, stk. 3.

Ved fastsættelse af krav til offentliggørelse af projektresultater m.v. samt ved fastsættelse af tilskudsbeta-linger for de forskellige støttemuligheder og størrelsen af tilskud inden for de enkelte kategorier i lovforslaget vil EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling, statsstøtte til miljøbeskyttelse og statsstøtte til små og mellemstore virksomheder blive lagt til grund.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	<i>Positive konsekvenser/ mindreudgifter</i>	<i>Negative konsekvenser/ merudgifter</i>
<i>Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner.</i>	Lovforslaget viderefører en tilskudsordning med en årlig tilsagnsramme, som i finansloven for 1998 er budgetteret til 113 mio. kr. Udgifterne til de administrative opgaver i Miljø- og Energiministeriet i forbindelse med tilskudsordningen vil blive afholdt inden for de udmeldte rammer. Lovforslaget har ingen konsekvenser for kommuner og amtskommuner	Ingen
<i>Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner.</i>	Med lovforslaget videreføres den eksisterende tilskudsordning, som administreres af Miljø- og Energiministeriet. Lovforslaget har ingen konsekvenser for kommuner og amtskommuner	Ingen
<i>Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.</i>	Erhvervsvirksomheder kan på lige fod med andre søge tilskud til forsknings- og udviklingsaktiviteter. Tilskudsordningen forventes også fremover at få stor betydning for en række erhvervsvirksomheder.	Ingen. Der påføres ikke erhvervslivet omkostninger ved lovforslagets gennemførelse.
<i>Administrative konsekvenser for erhvervslivet.</i>	Ingen.	Ingen. Der påføres ikke erhvervslivet administrative opgaver ved lovforslagets gennemførelse.
<i>Miljømæssige konsekvenser.</i>	Tilskudsordningens mål er at prioritere og understøtte energiforskning og teknologiudvikling med henblik på en bæredygtig udvikling, således at energiproduktion, energiforsyning og energiforbrug kan afvikles med de færrest mulige gener for miljøet.	Ingen
<i>Administrative konsekvenser for borgerne.</i>	Ingen	Ingen.

F. t. l. om statstilskud til forskning m.v. på energiområdet

	<i>Positive konsekvenser/ mindreudgifter</i>	<i>Negative konsekvenser/ merudgifter</i>
<i>Forholdet til EU-retten.</i>	Nogle af lovforslagets bestemmelser om tilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet rejser spørgsmål i forhold til statsstøttereglerne i EF-traktaten, og loven skal derfor notificeres over for EU-Kommissionen efter reglerne om statsstøtte i EF-traktatens artikel 92-93. Kommissionens godkendelse skal foreligge inden lovforslaget sættes i kraft, jf. EF-traktatens artikel 93, stk. 3.	

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Ad stk. 1

Denne bestemmelse fastlægger lovens område og dens formål. Den hidtidige finanslovsbevilling (§ 23.72.02.10) til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet, jf. de almindelige bemærkninger, videreføres med dette lovforslag.

Ad stk. 2

Nr. 1

Tilskud til forskningsprojekter og teknologiske udviklingsprojekter vil først og fremmest rette sig mod projekter, der ligger i fasen efter grundforskning og før demonstrationsfasen. Projekterne vil fortrinsvis blive udført på forskningsinstitutioner og læreanstalter i samarbejde med private virksomheder.

Der kan i særlige tilfælde ydes tilskud til demonstrationsprojekter. Demonstrationsfasen er et led i den videre udvikling med henblik på nyttiggørelse af de resultater, der er opnået ved en forudgående forskningsindsats og teknologisk udviklingsindsats. Denne fase vedrører typisk en praktisk efterprøvning af de opnåede resultater i situationer, hvor disse resultater endnu ikke kan udnyttes kommercielt. Sådanne projekter vil ofte omfatte en videreførelse af resultater, som er opnået under forudgående energiforskningsprojekter.

Nr. 2

Ud over forskningsprojekter og teknologiske udviklingsprojekter giver lovforslaget mulighed for at give tilskud til udredninger. Udredninger kan f.eks. omfatte teoretiske forundersøgelser inden et egentligt forsknings- og udviklingsprojekt igangsættes med henblik på at fastlægge projektets omfang og belyse anvendeligheden af eventuelle resultater. Et andet eksempel er udredninger med henblik på beslutning om prioritering af udvikling af nye energiteknologier og

vurdering af markedsmuligheder og miljø- og samfundsmæssige påvirkninger. Tilskud til udredninger og undersøgelser kan bevilges efter ansøgning eller rekvireres og udbydes af miljø- og energiministeren. I tilfælde, hvor ministeren tager initiativ til udredninger og undersøgelser, vil dette ske i overensstemmelse med EU's udbudsregler.

Nr. 3

Danmark deltager i en række internationale samarbejdsprojekter vedrørende energiforskning inden for EU, IEA og i nordisk sammenhæng. Deltagelsen sikrer en koordinering med den internationale energiforskning og øger kendskabet til igangværende forskning og opnåede forskningsresultater. Projektrelaterede udgifter og kontingenter for deltagelse afholdes af energiforskningsprogrammet, mens Danmarks generelle medlemsbidrag til internationale forskningsorganisationer afholdes særskilt uden for energiforskningsprogrammet.

Til § 2

Bestemmelsen fastlægger rammerne for tilsagn om tilskud under ordningen.

Ad stk. 1

Tilsagn om tilskud efter § 1 gives i henhold til den tilsagnsramme, der fastsættes til energiforskning på de årlige finanslove.

Ad stk. 2

En eventuel uudnyttet del af tilsagns- og udbetalingsrammen kan overføres til tilsagnsgivning de følgende år.

Ad stk. 3

Det fastsættes i lovforslaget, at der årligt skal udarbejdes et program, som redegør for anvendelsen af de midler, der stilles til rådighed i henhold til § 1. Miljø- og energiministeren har nedsat udvalg, som rådgiver ministeren om programmets indhold og midlernes prioritering, jf. de generelle bemærkninger. Af program-

met vil mål og prioriteringer fremgå, således at bl.a. evalueringer kan tage udgangspunkt heri.

Ad stk. 4

Energiforskningsprogrammerne forventes, i overensstemmelse med hidtidig praksis, annonceret med en fast årlig ansøgningsfrist, jf. § 5. Det vil herudover være muligt løbende at ansøge om tilskud til udredninger og projekter af særligt hastende karakter. Ministeren vil i overensstemmelse med gældende praksis bemyndige Energistyrelsen til at administrere energiforskningsprogrammerne. Ministeren kan beslutte, at dele af programmet eller større projekter udbydes. Endvidere kan ministeren rekvirere udførelse af projekter i særlige tilfælde, hvor det skønnes nødvendigt med henblik på bidrag til opfyldelse af energipolitiske mål. I disse tilfælde vil dette ske i overensstemmelse med EU's udbudsregler.

Da projekterne strækker sig over flere finansår, forudsættes det i loven, at der i et finansår kan gives tilsagn om tilskud til anvendelse ud over finansåret.

Hovedvægten i programmet lægges på projektorienteret forskning af begrænset varighed, og tilskud gives som hovedregel kun til projekter, der løber i højst 3 år. Det er ikke hensigten at give tilskud til aktiviteter, som har karakter af drifts- eller anlægsaktiviteter. I tilfælde, hvor resultaterne fra et projekt fører til et behov for yderligere forskning eller teknologisk udvikling på energiområdet, kan der på ny søges tilskud af energiforskningsprogrammet hertil.

Ad stk. 5

Med bestemmelsen om at projekter ikke må være igangsat på det tidspunkt, hvor tilsagnet gives, sigtes der mod at undgå at yde støtte til aktiviteter, som alligevel ville være blevet udført for andre midler. Ministeren vil i henhold til § 5 fastsætte regler om, at det skal fremgå af ansøgning og tilsagn, at den udførte aktivitet ikke i forvejen ville indgå i ansøgers/tilsagnshavers forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Til § 3

Bestemmelsen fastlægger, hvem der kan modtage tilskud.

Tilskud kan i princippet gives til alle offentlige og private virksomheder, selskaber og institutioner, såfremt projektet er af en vis størrelsesorden og tilfredsstillende faglig kvalitet og medvirker til at fremme de energipolitiske mål. I praksis forventes tilskud fortrinsvis givet til projekter, som udføres i faglige miljøer, hvor en gennemførelse ikke er afhængig af enkeltpersoner, og hvor det kan forventes, at opnåede resultater vil kunne videreudvikles med henblik på senere anvendelse.

Til § 4

Ved denne bestemmelse fastlægges regler for bortfald af tilsagn og om tilbagebetaling af for meget udbetalte tilskud.

Ad stk. 1

Nr. 1

Tilsagn kan bortfalde og tilskud kræves tilbagebetalt, hvis miljø- og energiministeren eller de af ministeren bemyndigede skønner, at tilsagn og udbetalinger har fundet sted på et urigtigt grundlag eller som følge af urigtige eller vildledende oplysninger.

Nr. 2

Resterende tilsagn og tilskud kan bortfalde, hvis ministeren eller de af ministeren bemyndigede skønner, at tilsagnshaver ikke kan overholde de vilkår der er fastsat i forbindelse med tilsagnet, f.eks. på grund af, at han ikke mere råder over den fornødne ekspertise, at projektet ikke vil kunne gennemføres inden for det godkendte budget, at resultaterne ikke kan forventes at stå mål med den økonomiske indsats eller fordi projektet forventes kun at få en ubetydelig indflydelse på energisituationen nu eller i fremtiden. Projektudgifterne skal i så fald opgøres med henblik på afregning og genanvendelse af eventuelt resterende midler.

Nr. 3 og nr. 4

I særlige tilfælde, hvor den faglige eller økonomiske afrapportering fra et projekt er stærkt forsinket eller mangelfuld, eller hvor den projektansvarlige groft har forsømt sine forpligtelser i medfør af vilkårene for tilsagnet med hensyn til forsvarlig gennemførelse af projektet, kan det samlede tilskud til projektet kræves tilbagebetalt.

Ad stk. 2

Ministeren vil fastlægge reglerne for tilbagebetaling af for meget betalte tilskud i en særskilt bekendtgørelse.

Ad stk. 3

Bestemmelsen indeholder regler om renter i forbindelse med tilbagebetaling af for meget udbetalt støtte.

Ad stk. 4

Bortfaldne tilsagn og tilbagebetalte tilskud i henhold til § 4, stk. 1 og 2, kan genanvendes.

Til § 5

Miljø- og energiministeren fastsætter ifølge denne bestemmelse rammerne for lovens gennemførelse og administration.

Ad stk. 1

De nærmere regler for lovens gennemførelse og administration af tilskudsordningen vil blive fastlagt i en særskilt bekendtgørelse.

Nr. 1

Denne bestemmelse vedrører resultaternes offentlige tilgængelighed.

Hovedprincippet er, at resultater i videst muligt omfang offentliggøres. Offentliggørelse skal sikre, at resultaterne kan anvendes i den videre forskning og teknologiske udvikling på energiområdet. Ved beslutning om offentliggørelse må der dog også tages hensyn til de deltagende virksomheders konkurrencesituation, idet krav om offentliggørelse ellers kan få den utilsigtede virkning, at den samlede forsknings- og udviklingsindsats begrænses. Der lægges afgørende vægt på industriens deltagelse i forskningsindsatsen med henblik på, at forskningsresultaterne får den videst mulige udbredelse, og at videnbasen får den bedst mulige forankring såvel i industrien som i de involverede forskningsinstitutioner.

Resultaterne formidles efter retningslinier, der fastsættes af ministeren. Det vil blive sikret, at der informeres om projekter gennem publikationer, på temadage og i elektroniske medier. Lovforslaget giver mulighed for at afholde udgifter til videnformidling vedrørende energiforskningsprogrammet, støttede aktiviteter og resultater af afsluttede projekter.

Nr. 2

Rammerne for tilskud fastlægges i de årlige energiforskningsprogrammer.

Hovedvægten i tilskudsgivningen vil blive lagt på den forskning og den teknologiske udvikling, der ligger mellem grundforskning og demonstration. Tilskud vil kun i særlige tilfælde blive givet til grundforskning eller til demonstrationsprojekter. Dette kan f.eks. ske i tilfælde, hvor et grundforskningsprojekt kan forventes at få særlig betydning for energiområdet, eller hvor særlige forhold taler for at føre et udviklingsprojekt videre i en demonstrationsfase. For at tilskud i demonstrationsfasen kan komme på tale, skal der foreligge en høj teknisk eller økonomisk risiko.

Tilskud kan i princippet gives til alle offentlige og private virksomheder, selskaber og institutioner, såfremt projektet er af en vis størrelsesorden og tilfredsstillende faglig kvalitet og medvirker til at fremme de energipolitiske mål. I praksis forventes tilskud fortrinsvis givet til projekter, som udføres i faglige miljøer, hvor en gennemførelse ikke er afhængig af enkeltpersoner, og hvor det kan forventes, at opnåede resultater vil kunne videreudvikles med henblik på senere anvendelse, jf. § 3. Der lægges i den forbindelse afgørende vægt på deltagelse af såvel offentlige forskningsinstitutioner m.v. som private virksomheder i de enkelte projekter.

Nr. 3

I de tilfælde, hvor statsstøttere reglerne i EF-traktaten finder anvendelse, vil den ydede tilskudsprocent ikke overstige tilskudsprocenterne i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling, statsstøtte til miljøbeskyttelse og statsstøtte til små og mellemstore virksomheder.

I EF-rammebestemmelserne for statsligt tilskud til forskning og udvikling er tilskudsmuligheden gjort afhængig af, hvor langt de opnåede resultater vurderes at være fra en kommerciel udnyttelse.

Nr. 4

Der udarbejdes et årligt ansøgningsmateriale, hvori det fastsættes, hvilke indsatsområder og energiaktiviteter der prioriteres, og hvilken ansøgerkreds der sigtes mod. Af ansøgningsmaterialet vil det fremgå, hvilke krav der stilles til ansøger med hensyn til ansøgningsens udformning, budgetter, finansiering, årsværk, projektbeskrivelse, resultatforventning og resultatformidlingsaktiviteter.

Nr. 5 og nr. 6

Tilsagn meddeles til godkendte projekter i den årlige ansøgningsrunde, når finansloven er vedtaget i Folketinget. Den projektansvarlige forpligter sig i forbindelse med accept af tilsagnet til at følge de af ministeren fastsatte administrative regler og vilkår for tilsagn under ordningen, herunder blandt andet krav til ledelse, budgetter, rapportering, udbetaling af tilskud, regnskaber, revision og offentliggørelse af projekteresultater. Det kræves endvidere, at den projektansvarlige afgiver de foreskrevne rapporter, der skal gøre det muligt at følge de enkelte projekter fra projektstart til projektafslutning.

Det skal fremgå af ansøgning og tilsagn, at den udførte aktivitet ikke i forvejen ville indgå i ansøgers eller tilsagnshavers forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Tilskud er indberetningspligtigt til told- og skattemyndighederne.

Tilskud, der ydes efter loven, kan i visse tilfælde være momspligtige for tilskudsmodtageren. Det indebærer, at modtageren skal medregne tilskuddet til afgiftsgrundlaget ved opgørelsen af afgiftstilsvaret efter momsloven. Tilskud er således momspligtige, når tilskuddet må anses for hel eller delvis betaling for en konkret leverance af varer eller ydelser. Det gælder, når tilskuddet helt eller delvist træder i stedet for et sædvanligt vederlag for den pågældende leverance. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis ministeren eller hans bemyndigede bestiller et konkret stykke arbejde udført af en virksomhed og betaler herfor i form af tilskud. Ministeren vil i forbindelse med ydelsen af til-

skud til konkrete projekter m.v. efter forudgående høring af Told- og Skattestyrelsen give tilskudsmodtageren underretning om, hvorvidt det pågældende tilskud må anses som momspligtigt.

Opgaver, der er rekvireret af ministeren, herunder aktiviteter, der igangsættes med henblik på at løse faglige eller administrative opgaver i relation til ordningen eller til understøtning af det faglige beslutningsgrundlag vedrørende projekter, evalueringer mv., kan således være momspligtige.

Tilsagnshaver skal i forbindelse med tilsagnsgivning anføre et pengeinstitut, hvortil tilskud kan anvendes.

Nr. 7

Den projektansvarlige forpligter sig i forbindelse med accept af tilsagnet til at følge de af ministeren fastsatte administrative regler og vilkår for tilsagn under ordningen, herunder blandt andet krav til ledelse, budgetter, rapportering, udbetaling af tilskud, regnskaber, revision og offentliggørelse af projekteresultater. Det kræves endvidere, at den projektansvarlige afgiver de foreskrevne rapporter, der skal gøre det muligt at følge de enkelte projekter fra projektstart til projektafslutning.

Med henblik på at sikre, at tilsagn gives og at givne tilsagn forvaltes i overensstemmelse med lovgivningen og de fastsatte regler, kan ministeren eller Energistyrelsen indhente de nødvendige oplysninger hos tilsagnshaver og tilskudsansøger.

Nr. 8

Det forventes, at ordningen evalueres med 3-5 års mellemrum. Udgifter til evaluering skal kunne afholdes inden for beløbsrammerne på finansloven.

Ad stk. 2

Med henvisning til de generelle bemærkninger om ordningens hidtidige effekt på dansk energiforskning lægges der vægt på muligheden for at kunne samfinansiere store projekter af betydning for energiområdet med andre tilskudsordninger under ministeriet eller med ordninger under andre ministerier. Dette vil kunne medføre behov for fastlæggelse af særlige administrative regler. Endvidere kan der opstå behov for at begrænse tilskudsmuligheden for projekter, som kan opnå tilskud af andre ordninger.

Ad stk. 3

Revisionen foretages efter en særlig revisionsinstruks, som indgår i de administrative regler og vilkår for tilsagn under ordningen, jf. stk. 1, nr. 7.

Til § 6

Bestemmelsen fastlægger adgangen til klage over truffne afgørelser.

Ad stk. 1

I det omfang, miljø- og energiministeren delegerer sine beføjelser i medfør af loven til Energistyrelsen, afskæres samtidig klageadgangen til ministeren. Baggrunden herfor er, at det i vurderingen af tilskudssager ofte vil være tekniske forhold, som er udslagsgivende for afgørelsen, og at ekspertisen til at foretage en faglig vurdering vil findes i Energistyrelsen.

Til § 7

Der kan idømmes straf af bøde for overtrædelse af loven, ligesom der i bestemmelser, udstedt i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne. Bestemmelserne udelukker ikke en eventuel strengere straf efter anden lovgivning.

Ad stk. 1

Der fastsættes strafansvar for forsætligt at give urigtige eller vildledende oplysninger, fortie oplysninger af betydning eller modvirke myndighedernes adgang til at indhente de relevante oplysninger for så vidt angår forhold, der ikke er omfattet af straffelovens § 163. Der fastsættes ikke strafansvar for tilfælde, hvor der alene er tale om et uagtsomt forhold.

Ad stk. 2

I forbindelse med udstedelse af regler i medfør af § 4 og § 5 i denne lov kan ministeren fastsætte bestemmelser om bødestraf for overtrædelse af reglerne.

Ad stk. 3

Bestemmelsen svarer til straffebestemmelserne i en række andre tilskudslove og indebærer, at selskaber m.v. i lighed med personer vil kunne pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 8

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af miljø- og energiministeren. Det skyldes blandt andet, at EU-Kommissionens godkendelse efter EF-traktatens statsstøttere regler skal foreligge, før loven kan sættes i kraft.

Til § 9

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Projekter, der vedrører færøske eller grønlandske forhold og som opfylder krav og hensigter i lovforslaget, vil kunne opnå tilskud på samme vilkår som andre projekter.

Til lovforslag nr. L 77. Skriftlig fremsættelse (4. november 1998)

Miljø- og Energiministeren (Svend Auken):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om statstilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet.

(Lovforslag nr. L 77).

Lovforslaget har til formål at fastlægge de lovmæssige rammer for administrationen af Energiforskningsprogrammet. Energiforskningsprogrammet har siden vedtagelsen af loven om energipolitiske foranstaltninger i 1976 dannet grundlag for Energistyrelsens tilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet.

Energiforskningsprogrammets mål er at understøtte forskning og teknologiudvikling på energiområdet med henblik på at styrke en bæredygtig udvikling således at produktion, forsyning og forbrug af energi kan ske med de færreste mulige gener for miljøet. En betydelig fælles offentlig og privat forskningsindsats på energiområdet har indtil nu haft afgørende indflydelse på opnåelsen af de resultater, dansk energipolitik har kunnet fremvise. Forskningsindsatsen har haft betydning set ud fra såvel en miljø- og energipolitisk som en erhvervspolitisk vinkel.

Lovforslaget er en præcisering af punktet vedrørende *programmer for energiforskning og -udvikling* som indgår i lovbekendtgørelse nr. 263 af 27. april 1989 om energipolitiske foranstaltninger. (Oprindelig lov nr. 194 af 28. april 1976 om energipolitiske foranstaltninger.)

Tilskud til forskning og teknologisk udvikling på energiområdet har hidtil været administreret i henhold til årlige bevillinger på finansloven (§ 23.72.02.10). Loven er således en videreførelse af gældende praksis.

Der sigtes mod, at de forskellige tilskudsordninger på energiområdet supplerer hinanden, og der vil blive sikret en koordinering med anden støtte på området.

Lovforslaget vil ikke have administrative konsekvenser, da tilskud vil blive administreret inden for den eksisterende administrative praksis. Tilskud ydes i henhold til bevilling på finansloven. Lovforslaget får ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for amter, kommuner og erhvervsliv.

Lovforslaget skal notificeres til EU-Kommissionen efter statsstøttereglerne i EF-traktatens art. 92-93.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslaget med bemærkninger, anbefales forslaget til Folketingets velvillige behandling.